

SUBHŪTI bei BHARATA; = राजमाष NAJANANDA; = वनकुलस्थ RATNAM. im ÇKDr. — 2) m. eine best. Krankheit ÇABDAR. im ÇKDr. — 3) f. ई N. pr. eines Flusses HARIV. LANGL. t. I, p. 307. — Vgl. कल्मष, कल्माष.

कुल्माषामिपुत s. u. कुल्माष 1.

कुल्मास = कुल्माष BHAR. zu AK. H. 1175.

कुल्मि TS. 2, 4, 3, 2: रायस्योष वमस्मभ्यं गवां कुल्मि जीवस् आ पुंवस्व.

1. कुल्म्य (von कुल) 1) adj. f. आ a) die Familie betreffend: वृत्तिस्तु कुल्म्या: BHĀG. P. 7, 6, 12. = कुलहित MED. j. 14. Als n. friendly inquiry after family affairs or domestic accidents, condolence, congratulation, etc. WILS. — b) zu einer Gemeinde, einer Innung gehörig: कुल्म्यगण als Erkl. von कुल H. an. 2, 480. तुल्म्यकुल्म्येषु BHART. 3, 24. — c) parox. einer edlen Familie entsprossen P. 4, 1, 140. TRIK. 2, 7, 1. H. 502. an. 2, 352. MED. j. 14. m. ein achtungswerther Mann (मान्य) MED. f. eine tugendhafte, stittsame Frau HALI. im ÇKDr. — 2) subst. oxyt. gaṇa वलादि zu P. 4, 2, 80.

2. कुल्म्य (von 1. कुल्म्या) adj. rivalis: नमः कुल्म्याय च सस्व्याय च VS. 16, 37.

3. कुल्म्य n. 1) Knochen AK. 2, 6, 19. H. 623. an. 2, 352. MED. j. 13. — 2) Fleisch. — 3) Schwingkorb. — 4) ein best. Hohlmaass, = 8 Droṇa H. an. MED.

1. कुल्म्या f. 1) Bach, Kanal NAIGH. 1, 13. = मल्पा कृत्रिमा सरित् AK. 1, 2, 33. = कर्पू 3, 4, 29, 224. = सारणि H. 1089. an. 2, 353. = पयःप्रणाली MED. j. 14. = नदी H. 1080. H. an. MED. स्पन्दं सा कुल्म्या विषिता: RV. 5, 83, 8. रुद्रं कुल्म्या इवाशत 3, 45, 3. 10, 43, 7. घृतस्य VS. 6, 12. AV. 18, 3, 72. 4, 57. TS. 1, 3, 8, 2. 6, 3, 8, 4. मेदसः VS. 35, 20. मूलः AV. 5, 19, 3. ÇAT. Br. 13, 8, 4, 2. घृतकुल्म्याः, मधुकुल्म्याः 11, 3, 8, 4. MBh. 3, 8530. दधिकुल्म्याः 14, 2548. Viçv. 3, 3. सैन्धवारण्यमासाद्य कुल्म्यानां कुरु दर्शनम् MBh. 3, 10408. वसामेदेष्टुः कुल्म्याः 1, 2052. Suçr. 1, 334, 1. ad ÇĀK. 14. RAGH. 12, 3. BHĀG. P. 1, 3, 26. 5, 26, 26. Am Ende eines adj. comp. f. आ RAGH. 7, 46. — 2) N. pr. eines Flusses MBh. 13, 1742; vgl. LIA. 1, 83. 183. — Vgl. मृषिकुल्म्या und देवकुल्म्या.

2. कुल्म्या f. N. zweier Pflanzen: 1) = जीवत्तिकौषधि MED. j. 14. — 2) = स्थूलवर्तिका Solanum longum Roxb. RATNAM. im ÇKDr. Vgl. कुली. 3. कुल्म्या AV. 11, 3, 13: मृतं केस्तावनेन कुल्म्यापुत्रेचनम्: viel. Familienbrauch, Sitte (von कुल).

कुल्म्याप् (von 1. कुल्म्या), कुल्म्यापते zu einem Bach werden BHART. 2, 78.

कुल्लूक und कुल्लूकभट्ट m. N. pr. eines Scholiasten des Maṇu GÜD. Bibl. 427. 429 — 433. 433.

कुल्व adj. calvus, kahl: अतिकुल्व zu kahl VS. 30, 22.

कुव n. eine Wasserlilie TRIK. 1, 2, 32. H. 1163. — Vgl. कुवल, कुवलय, कुवेल.

कुवकालुका f. N. einer Gemüsepflanze (घोलीशाक) RĀGĀN. im ÇKDr.

कुवङ्ग (1. कु + वङ्ग Zinn) n. Blei RĀGĀN. im ÇKDr.

कुवच (1. कु + वच) adj. böse nachredend ÇKDr. angeblich nach AK. (vgl. 3, 1, 37).

कुवचक (1. कु + वच) n. ein best. dem Diamant gleichender Edelstein (वैक्रान्तमणि) RĀGĀN. im ÇKDr.

कुवद (1. कु + वद) adj. = कुवच WILS. — Vgl. कदद.

II. Theil.

कुवम? Kaçjapa, um seinen Namen befragt, antwortet um die Fragende zu verwirren: कुलं कुलं च कुवमः कुवमः कश्यपो द्विजः । काश्यः काशिकाशवदितस्मि नाम धारय ॥ MBh. 13, 4486.

कुवर adj. = तुवर zusammenziehend (vom Geschmack) RĀGĀN. zu AK. 1, 1, 2, 18. ÇKDr.

कुवर्ष (1. कु + वर्ष) m. Platzregen: भारोदहनस्वित्राश्च तथैवे रथवाजिनः । दीना धर्मपरिश्रान्ताः कुवर्षाभिरुता इव ॥ R. 6, 89, 15.

कुवल m. f. (कुवल und कुवली gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41; vgl. कुवलप्रस्थ und कुवलाश्च weiter unten) n. AK. 3, 6, 2, 12. 1) n. कुवल die Frucht von Zizyphus Jujuba Lam. AK. 2, 4, 2, 17. TRIK. 3, 3, 387. MED. 1. 77. (कदलीफल H. an. 3, 637 wohl nur Druckfehler für कदरीफल) VS. 19, 22. 89. 21, 29. ÇAT. Br. 5, 5, 10. 12, 7, 2, 2, 9. कुवलसक्तवः 9, 2, 5. KĀTJ. Çr. 15, 10, 11. 19, 2, 16. Nach den Erkl. zu AK. 3, 6, 2, 12 bezeichnet das m. und f. den Baum; कुवली kennen auch H. 1138 und RATNAM. im ÇKDr. in dieser Bed. Vgl. कोल. — 2) n. eine Wasserlilie TRIK. 1, 2, 32. 3, 3, 387. H. 1163. an. 3, 637. MED. Vgl. कुव, कुवलप, कुवेल. — 3) n. Perle H. an. MED. — 4) f. कुवला N. pr. Verz. d. B. H. 114, 6.

कुवलकुण (कु + कुण) m. die Fruchtzeit von Zizyphus Jujuba Lam. gaṇa पीत्वादि zu P. 5, 2, 24.

कुवलप्रस्थ (कु + प्र) m. N. pr. einer Stadt gaṇa कर्क्यादि zu P. 6, 2, 87.

कुवलप 1) n. eine Wasserlilie AK. 1, 2, 2, 36. H. 1163. die blaue Wasserlilie RĀGĀN. im ÇKDr. MBh. 13, 5038. Suçr. 1, 41, 10. 141, 21. मल्पात्तरगुणे विख्यातकुवलपोत्पले 223, 16. MEGH. 34. 43. 93. कुवलपदलनील R. 2, 23. कुवलपदम् BHART. 1, 52. ÇĀTIC. 2, 11. 4, 16. SĀH. D. 71, 12. कुवलपनयना MĀLAV. 68. Vgl. कुव, कुवेल, कुवल. — 2) m. n. (3. कु + व) Erdkreis: कुवलपकमल BHĀG. P. 5, 16, 5, 7. — 3) m. N. pr. des Pferdes von Kuvalajāçya VP. 408. यतो भुवलयं सर्वमश्नातो ऽयं चरिष्यति । अतः कुवलपो (कु = भू) नाम्ना व्याति लोकं प्रयास्यति ॥ MĀK. P. 20, 51.

कुवलपादित्य (कु + आदित्य) m. N. pr. eines Fürsten (= कुवलपापीठ) RĀGĀ-TAR. 4, 355.

कुवलपानन्द (कु + आनन्द) m. Titel eines über Rhetorik handelnden Werkes; s. Erkl. der Abkürzungen und Verz. d. Pet. H. No. 80.

कुवलपापीठ (कु + आपीठ) m. N. pr. eines Daitja, der, in einen Elefanten verwandelt, Kaṁsa's Vehikel wird, HARIV. 2361. 4658. fgg. 5877. 9121; vgl. 3112. fg. GĪR. 10, 16. 11, 34. N. pr. eines Fürsten (= कुवलपादित्य) RĀGĀ-TAR. 4, 362. 372. 376.

कुवलपावली (कु + अवली) f. N. pr. einer Fürstin KATHA. 20, 49.

कुवलपाश्च (कु + अश्च) m. N. pr. eines Fürsten mit dem Bein. Dhundhumāra VP. 361. ein Bein. des Fürsten Pratardana 408. MĀK. P. 20. fgg. (कुव). BHĀG. P. 9, 17, 6. Der erstere heisst कुवलपाश्चक ebend. 9, 6, 21; vgl. कुवलाश्च. कुवलपाश्चरित n. Titel eines in Prākṛt verfassten Gedichts von Viçvanātha-Kavirāga SĀH. D. 66, 6. कुवलपाश्चोप n. die Erzählung von K. MĀK. P. 21. 22 in den Unterschrr. कुवलाश्चोप 20 ist wohl nur Druckfehler.

कुवलपिते (von कुवलप) adj. mit Wasserlilien geschmückt gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36. अयोध्या मैथिलीदर्शनीनां कुवलपितगवात्तां लोचनैरङ्गनानाम् RAGH. 11, 93.